

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Ruttner György Ügyvédi Irodája (1066 Budapest, Desewffy u. 37.; ügyintéző: Dr. Ruttner György ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, a Dr. Helmeczi Ügyvédi Iroda (4025 Debrecen, Barna u. 1. II/12.; ügyintéző: Dr. Helmeczi Lajos ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen, 56 214.97 Euro és járulékai megfizetése iránt indított perében, a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2008. május 16-án meghozott 5.G.40.149/2006/32. számú ítélete ellen, a felperes részéről 34. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban, az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Debreceni Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 300 000 (Háromszázezer) Ft másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a felperes részére - kérelmére - 829 000 (Nyolcszázhuszonkilencezer) Ft fellebbezési eljárási illeték visszatérítésének van helye, amely kérelem elbírálásához a Debreceni Ítéltábla a jelen ítélete egy példányát megküldeni rendeli - az elsőfokú bíróság útján - az APEH Észak-alföldi Regionális Igazgatóságának.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság a Debreceni Ítéltábla .... számú végzése folytán megismételt eljárásban 2008. május 16-án meghozott 32. sorszámu ítéletében a felperes keresetét elutasította és a felperest arra kötelezte, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 1 640 000 Ft perköltséget.

Megállapította továbbá, hogy 9 400 Ft fordítási költség „az állam terhén marad”.

A megismételt eljárásban szerzett, a felperes és az M. Kft. között létrejött biztosítási szerződés, valamint az ... Igazságügyi Minisztériumtól kapott tájékoztatás alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy „A biztosítási szerződésről” szóló 2/1959. számú osztrák szövetségi törvény 67.§ (1) bekezdése alapján a felperes, mint törvényi engedményes jogszerűen érvényesíthette a jelen perben a biztosítottja kártérítési igényét az alperessel szemben, tehát a keresetösségi joga fennállt.

A kereset érdemét illetően az elsőfokú bíróság lényegében megismételte a hatályon kívül helyezett korábbi ítéletében kifejtett jogi álláspontját. A .....Igazságügyi Műszaki Szakértői Bizottsága (a továbbiakban: IMSZB.) által készített, kiegészített szakértői vélemény alapján megállapította, hogy az alperes ugyan megszegte az M. Kft-vel kötött szerződését azáltal,

hogy a legyártott feszítőrudak hegesztését hibásan, nem megfelelő minőségben készítette el, ez a hiba azonban nem állt okozati összefüggésben a ...i hídszerkezet összeomlásával. A híd összeomlását ugyanis - az elsőfokú bíróság által elfogadott IMSZB-től származó szakértői vélemény szerint - az idézte elő, hogy a kivitelező a tervtől eltérően elmulasztotta a már felhelyezett ívdarabok összehegesztését, amely munkafolyamat elvégzése esetén a hídszerkezet összeomlása teljes bizonyossággal elkerülhető lett volna. Ezért a bekövetkezett kár és az alperes hibás teljesítése között okozati összefüggés nem állt fenn, a felperes kártérítési igénye tehát alaptalan volt.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló adatok ismeretében sürgősségnek tartotta annak vizsgálatát, hogy az alperes az általa készített hegesztéseknél a korrózió elleni védelmet milyen színű festékekkel biztosította, ezért mellőzte a felperes erre irányuló bizonyítási indítványának a teljesítését.

Ugyancsak mellőzte az elsőfokú bíróság a felperes más szakértő kirendelésére előterjesztett bizonyítási indítványának teljesítését, amely döntését azzal indokolta, hogy a perben beszerzett szakértői véleményt nem egyetlen személy, hanem egy, a felülvélemény készítésére is jogosult bizottság készítette, amelyet aggálytalannak fogadott el. Figyelemmel továbbá arra, hogy a pert megelőzően ...ban készült szakértői vélemények eltérő megállapításokat tartalmaztak arra vonatkozóan, hogy a hídszerkezet összeomlását milyen okok idézték elő, az elsőfokú bíróság akként foglalt állást, hogy a további szakértői bizonyítástól eredmény nem várható.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben elsődlegesen az ítélet megváltoztatását és az alperesnek a keresete szerinti marasztalását, másodlagosan pedig a sérelmezett határozat hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását kérte. A felperes jogszerűnek fogadta el az elsőfokú bíróságnak az alkalmazandó joggal, valamint a keresetösségi joga fennálltával kapcsolatos megállapításait, amelyekkel maga is egyetértett.

A hatályon kívül helyezésre irányuló fellebbezési kérelme indokaként arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a szakértői bizonyítás lefolytatása során lényeges eljárási szabálysértéseket követett el, amelyek csak az eljárás újból történő megismétlésével orvosolhatók.

Az elsőfokú bíróság ugyanis a 15. sorszámú végzésében az IMSZB-t a Pp. 177.§ (1) bekezdése szerinti szakértői vélemény elkészítésére rendelte ki. Ennek következtében iratellenes volt az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy az IMSZB. kirendelésére a Pp. 177.§ (2) bekezdése alapján került sor.

Az IMSZB. ugyanakkor a kirendelő végzés jogszabályi hivatkozását nem vette figyelembe és nem szakértői véleményt, hanem szakértői felülvéleményt készített. Figyelemmel azonban arra, hogy a németországi eljárásokban beszerzett, az IMSZB. rendelkezésére bocsátott szakértői vélemények a magyar jogszabályok és a magyar bírósági gyakorlat szerint igazságügyi szakértői véleményeknek nem tekinthetők, az adott ügyben szakértői felülvélemény készítésére nem lett volna lehetőség.

„Az igazságügyi szakértőkről” szóló, 53/1993. (IV.02.) Korm. rendelet, „Az igazságügyi műszaki szakértői bizottság működéséről” szóló 202/1972. MM-IM. együttes utasítás,

valamint a Legfelsőbb Bíróság BKT-PKT-GKT. 1/1981. számú állásfoglalására hivatkozással állította, hogy az IMSZB., mint a szakértői vélemények felülvizsgálatát ellátó testület az elsőfokú eljárásban szakértőként nem is vehetett volna részt, ennek megfelelően az általa készített szakértői véleményt bizonyítékként nem lehetett volna figyelembe venni.

Sérelmezte a felperes a fellebbezésében azt is, hogy az elsőfokú bíróság nem tartotta megalapozottnak az IMSZB. kizárására irányuló indítványát, ezért annak teljesítését a 43. sorszámú végzésében megtagadta.

Álláspontja szerint a kizárás iránti kérelmében megjelölt az az ok, miszerint a szakértői véleményt készítő testület kijelölt referensének fia korábban a felperes jogelődjénél állt alkalmazásban és ott a munkaviszonya megszüntetésére „nem békés módon” került sor, kellő alapul szolgált a szakértői testület kizárásához, ezért az elsőfokú bíróságnak a kizárást megtagadó végzése jogszabálysértő.

Az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására irányuló, elsődleges fellebbezési kérelem indokaként pedig a felperes arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló bizonyítékokat helytelenül, nem okszerűen értékelte, ezáltal téves volt az azokból levont jogi következtetése is. Az elsőfokú bíróságnak ugyanis a bizonyítékok körében értékelnie kellett volna a németországi eljárásokban beszerzett, az iratokhoz csatolt szakértői véleményeket is, attól függetlenül, hogy azokat a magyar jog és a magyar bírósági gyakorlat szerint igazságügyi szakértői véleménynek tekinteni valóban nem lehetett.

E szakértői vélemények pedig - bár valóban tartalmaztak egymástól eltérő megállapításokat is - abban a két lényeges kérdésben egyezően foglaltak állást, hogy az alperes hibásan teljesített és a hibás teljesítése legalább részben oka volt a bekövetkezett káreseménynek.

Ezért - a felperes álláspontja szerint - a bizonyítékok összességének helyes értékelése alapján az elsőfokú bíróságnak azt kellett volna tényállásként megállapítania, hogy az alperes hibásan teljesített és a hibás teljesítése - legalább részben - okozati összefüggésben állt a kár bekövetkezésével.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperesnek a másodfokú perköltségében való marasztalását kérte. Hivatkozott arra, hogy a hatályon kívül helyezés folytán megismételt új eljárásban a felperesnek lehetősége lett volna új bizonyítékok előterjesztésére, illetőleg az általa sérelmesnek tartott szakértői vélemény megállapításai érdemi vitatására. A felperes azonban a megismételt eljárásban újabb bizonyítási indítványt nem terjesztett elő, ezért az elsőfokú bíróság csak a már korábban lefolytatott bizonyítási eljárás eredménye alapján hozhatta meg az ítéletét. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság az IMSZB-t a felperes indítványára rendelte ki. Annak következtében pedig, hogy a perben a bizonyítás kötelezettsége a felperest terhelte, az elsőfokú bíróság akkor követett volna el jogszabálysértést, ha nem tett volna eleget a felperes bizonyítási indítványának. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróságot nem kötötték a ...ban készült szakértői vélemények, illetőleg az azokban tett megállapítások, azokat tehát a bíróság a bizonyítékok körében szabadon értékelhette.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban a Debreceni Ítéltábla hatályaon kívül helyező végzésében előírt bizonyítási eljárást lefolytatta. Az ennek során beszerzett további bizonyítékok alapján már megalapozottan foglalt állást a felperes keresetlelési joga fennállásáról.

A felperes újabb fellebbezésének elbírálásakor a másodfokú bíróságnak elsőként a fellebbezésben állított eljárási szabálysértések megalapozottságát kellett vizsgálnia, a bizonyítékok téves értékelésére vonatkozó elsődleges fellebbezési hivatkozás ugyanis csak az eljárási szabálysértés nélkül beszerzett bizonyítékok esetében lehetett vizsgálható.

A szakértői bizonyítással összefüggésben állított eljárási szabálysértések vizsgálata során a másodfokú bíróságnak mindenekelőtt abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a ...ban, más eljárás keretében beszerzett azt a szakértői véleményt (amelyek hiteles magyar fordítását a felperes a keresetleveléhez mellékelte) a jelen perben milyen bizonyítékként kellett (lehetett) értékelni.

Ennek a kérdésnek a megválaszolása során annak - a peres felek részéről nem vitatott - ténynek kellett jelentőséget tulajdonítani, hogy ez a szakértői vélemény a ...i Közigazgatási Bíróság előtt, a hídépítés statikus mérnökének büntetőjogi felelősségre vonása céljából indult eljárásban, a bíróság kirendelése alapján, annak tisztázása érdekében készült, hogy milyen okok idézték elő a ...i feszítőíves híd mintaállványzatának összeomlását. A hivatkozott szakértői vélemény tehát nem a felperes, vagy a jogelődje magánmegbízása, hanem más ország bíróságának eljárása során, a bíróság kirendelése alapján készült, a megválaszolandó szakkérdés pedig azonos volt a jelen perbelivel. A perben rendelkezésre álló - a felek részéről nem vitatott - adatok szerint a káresemény helyszíne nem maradt változatlan állapotban. Az összeomlott hídelemek tehát a per során a szakértő részéről a helyszínen már nem voltak vizsgálhatók, az tehát csak a felek részéről csatolt okirati bizonyítékok, szakértői vélemények alapján volt elvégezhető.

Ilyen körülmények között nem kifogásolható, hogy az elsőfokú bíróság a jelen perben is szakértői véleményként vette figyelembe a hivatkozott szakértői véleményt.

A kialakult bíróság gyakorlat szerint nincs akadálya annak, hogy a bíróság azonos szakkérdés eldöntésére más ügyben beszerzett szakértői véleményt is felhasználjon, amennyiben azt a tárgyalás anyagává teszi, illetőleg a felek az abban foglaltakat megismerhetik. (Bíróági Döntések Tára 2006/1483. számú jogeset)

Ez a gyakorlat ugyan a hazai bírósági és más eljárásokban beszerzett szakértői vélemények felhasználhatóságával összefüggésben alakult ki, a perbeli kivételes esetben azonban az érvényesülését indokoltta tette a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékok korlátozott volta, illetőleg utólagos beszerezhetősége.

Tény, hogy az alperes a németországi bírósági eljárásban beszerzett szakértői véleményt a jelen eljárásban megismerhette, arra észrevételt tehetett. Annak következtében pedig, hogy az alperes az érdemi védekezésében vitatta a keresetlevélhez mellékelte szakértői vélemény megállapításait és végkövetkeztetését, az elsőfokú bíróság a vitás szakkérdések megválaszolására a felperes indítványára jogszabálysértés nélkül rendelt ki szakértőt.

A jelen eljárásban előállt sajátos helyzetben azonban a perben kirendelt szakértőnek a klasszikus szakértői módszerek (helyszíni vizsgálat, helyszíni mérések végzése, stb.) alkalmazására már nem volt lehetőség, ezért a szakértőnek a korábbi, németországi

eljárásokban beszerzett írásbeli dokumentumok alapján kellett a szakértői véleményét elkészítenie.

Figyelemmel továbbá arra, hogy a keresetlevélhez mellékelte, a ...i Közigazgatási Bíróság kirendelésére készült szakértői vélemény maga is korábbi németországi eljárásban, illetőleg magánmegbízás alapján beszerzett szakértői vélemények megállapításain alapult és lényegében az azokban tett szakmai megállapításokat, következtetéseket vizsgálta és értékelte, a jelen perben elvégzendő szakértői munka - a tartalmában - valójában a keresetlevélhez mellékelte szakértői vélemény szakmai szempontból történő felülvizsgálatának felelt meg. A felülvizsgálandó szakértői véleményt a ...i Műszaki Egyetem professzora készítette, amely körülményre figyelemmel az elsőfokú bíróság a jelen perbeli egyedi szakértői feladat elvégzésére az IMSZB-t jogszerűen rendelte ki. E megállapítással összefüggésben értékelni kellett azt is, hogy - a sajátos perbeli körülményekre tekintettel - a felperes maga kérte az IMSZB. kirendelését (a 2004. május 20-án benyújtott G..... számú beadványában), az általa csatolt külföldi szakértői vélemények megállapításai és következtetései helyességének vizsgálata ellenőrzése céljából.

Az IMSZB. által készített szakértői véleményt tehát - az ellátandó szakértői feladat jellege miatt - olyan felülvizsgálati szakvéleménynek kellett és lehetett tekinteni, amelynek beszerzésére - a jelen ügyben fennálló kivételes körülményekre figyelemmel - a Pp. 182.§ (4) bekezdésének és a Pp. 183.§-ának a kirendeléskor hatályos szabályai megfelelő jogszabályi alapot teremtettek. Ebből a megállapításból következően az elsőfokú bíróság nem követett el eljárási szabálysértést azzal, hogy a felülvizsgálati szakvéleményt készítő testület tagjának meghallgatása helyett, a szakvélemény írásbeli kiegészítését, a feltett kérdések írásbeli megválaszolását rendelte el (a szakértői bizonyítás lefolytatásakor még hatályban volt BKT-PKT-GKT. 1/1981. IV. pontjában foglaltak szerint).

A felperes a fellebbezésében alaptalanul sérelmezte az IMSZB. kizárására irányuló indítványának elutasítását is. Az elsőfokú bíróság a 43. sorszámú végzésében a kizárás megtagadását részletesen megindokolta, amely indokokkal a Debreceni Ítéltábla minden tekintetben egyetértett, ezért azok megismétlését szükségtelennek tartotta.

Helyesen értékelte az elsőfokú bíróság kiemelten, hogy az IMSZB. kirendelésére éppen a felperes indítványára került sor, a szakértői véleményt pedig nem egy személy, hanem bizottság készítette, továbbá a felperes a kifogását csak a számára kedvezőtlen tartalmú szakértői vélemény előterjesztését követően nyújtotta be.

A felperes másodlagos fellebbezési kérelmében megjelölt eljárási szabályokat tehát az elsőfokú bíróság nem sértette meg, ezért a felperes másodlagos fellebbezési kérelmét a Debreceni Ítéltábla megalapozatlannak találta.

A Debreceni Ítéltábla nem találta megalapozottnak a felperes elsődleges, a bizonyítékok helytelen értékelésére alapított fellebbezési kérelmét sem.

A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy az IMSZB. a kiegészített szakvéleményében tett megállapításokat kellő részletességgel, érthetően megindokolta, szakmai érvekkel megfelelően alátámasztotta, ezért arra az elsőfokú bíróság az ítéletét jogszerűen alapíthatta.

A felperes részéről a másodfokú tárgyaláson hivatkozott, az alap- és a kiegészítő szakértői vélemények között mutatkozó ellentmondás pedig a másodfokú bíróság megállapítása szerint csupán látszólagos. Az IMSZB. ugyanis az alap szakértői véleménye 14. oldal 4. bekezdésében azt állapította meg, hogy a rendelkezésre álló dokumentáció, illetve annak hiánya miatt „nem lehet....teljes bizonyossággal kijelenteni, hogy az eltört illesztő varratokat az alperes készítette”, azonban azt a „közvetett bizonyítékok ....nagyon valószínűvé teszik”. Ennek a szakértői nyilatkozatnak pedig nem mond ellent az IMSZB. kiegészítő véleményének az 1. pontban adott az a válasza, amely szerint „mivel nem áll rendelkezésre sem a varratok készítéséről, sem az eltört varratok helyéről értékelhető dokumentáció, azt teljes bizonyossággal kijelenteni, hogy az eltört varratokat alperes készítette, nem lehet”.

Mindemellett az IMSZB-nek az a megállapítása, amely szerint a rendelkezésére álló adatokból nem lehetett kétséget kizáróan megállapítani, hogy minden elszakadt varratot az alperes készített-e, súlytalan annak az egyértelmű és határozott szakértői megállapításának tükrében, hogy a híd összeomlását nem a feszítőrudak hegesztési hibái idézték elő, hanem az a körülmény, hogy a kivitelező a már felhelyezett ívdarabok előírt összehegesztését elmulasztotta.

Erre a határozott és egyértelmű szakértői megállapításra tekintettel pedig az elsőfokú bíróság a felperes további bizonyítási indítványainak teljesítését jogszabálysértés nélkül mellőzte, amely döntés indokaival is maradéktalanul egyetértett a másodfokú bíróság.

Alaptalanul állította a felperes azt is a fellebbezésében, hogy az elsőfokú bíróság a döntése meghozatala során nem értékelte a külföldön beszerezett szakértői véleményeket. Ezeknek a szakértői véleményeknek az értékelése ugyanis megtörtént azáltal, hogy az IMSZB. azok ismeretében, az azokban tett megállapításokra figyelemmel alakította ki a saját szakmai véleményét.

Az elsőfokú bíróság pedig az ítélete indokolásában kellő magyarázatát adta annak, hogy az eltérő végkövetkeztetéseket tartalmazó szakértői vélemények közül miért az IMSZB. (felülvizsgálati) szakvéleményét fogadta el, amely indokokkal a másodfokú bíróság ugyancsak mindenben egyetértett.

Mindezekre tekintettel a Debreceni Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján az ügyvédi munkadíjból eredő saját másodfokú perköltségét maga köteles viselni.

Köteles továbbá megtéríteni az alperes ügyvédi munkadíjból származó másodfokú perköltségét is, amelynek összegét a Debreceni Ítéltábla a Pp. 79.§ (1) bekezdése alapján, hivatalból határozta meg, „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló, a jelen eljárásban még alkalmazandó 8/2002. (III.30.) IM. rendeletben foglaltak alapján, figyelembe véve azonban azt, hogy a jelen másodfokú eljárásban az alperes jogi képviselője részéről számottevő ügyvédi tevékenység kifejtésére már nem került sor, a fellebbezési ellenkérelmében ugyanis lényegében megismételte a korábbi nyilatkozatait.

Észlelte ugyanakkor a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság „Az illetékekről” szóló, többször módosított 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 51.§ (1) bekezdésében előírt rendelkezést figyelmen kívül hagyva, tévesen hívta fel a felperest a fellebbezési eljárási illeték ismételt lerovására. Ezért a felperes az általa sürgősen lerótt 829 000 Ft összegű fellebbezési eljárási illetéket az Itv. 80.§ (1) bekezdésének i) pontja alapján az adóhatóságtól visszaigényelheti, amely kérelme elbírálásához az Itv. 81.§ (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróságnak kell a jelen ítélet egy példányát megküldeni az eljárásra illetéket hatóságnak. E tárgyban a másodfokú bíróság a Pp. 253.§ (3) bekezdésében foglaltak alapján, hivatalból határozott.

Debrecen, 2009. január 28.

Erőss Károlyné Dr. Vajvoda Ildikó sk. a tanács elnöke, Dr. Szűcs Lajos sk. előadó bíró, Dr. Riczu András sk. bíró

A kiadmány hitelül:

-kiadó-